

Sygn. akt I C 239/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Łożyńska

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Politowska

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2019r. w Toruniu

sprawy z powództwa M. K. (1)

przeciwko Fundacji na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w ruchu Drogowym (...) w T.

o zobowiązanie

1. oddała powództwo;
2. koszty sądowe od których był zwolniony powód ponosi Skarb Państwa;
3. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu poniesionych przez niego kosztów procesu.

SSO Hanna Łożyńska

IC 239/18

UZASADNIENIE

M. K. (1) pozwem z dnia 3.01.2018r. domagał się zobowiązania pozwanego Fundację na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T. do przekazania tytułem darowizny kwoty 121.500zł. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 15.12.2017r. do dnia zapłaty, przy czym darowizna ta ma nastąpić na subkonto powoda, znajdujące się w Fundacji (...) – Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym z siedzibą w W. przy ul. (...) 80/82 lokal (...), (...)-(...) W., KRS (...), NIP (...). Subkonto powoda posiada numer K. (...), numer rachunku bankowego (...) ((...) Bank (...) SA) oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według spisu lub norm przepisanych.

Ponadto powód domagał się udzielenia mu zabezpieczenia roszczenia poprzez zajęcie kwoty 121.500zł. na rachunku bankowym pozwanego o numerze (...), na którym to rachunku znajdują się należności wpłacone przez darczyńców na rzecz powoda.

W uzasadnieniu podał między innymi, że w 2006r. uległ ciężkiemu wypadkowi komunikacyjnemu. Na skutek obrażeń jakich wówczas doznał, cały czas wymaga stałej opieki i pomocy osób trzecich, zaś jego leczenie i rehabilitacja wymagają dużych nakładów finansowych. Dlatego też korzysta on z pomocy finansowej znajomych i osób dobrej woli, którzy przekazują na jego rzecz 1% podatku, a także darowizny. Od 2007r. do listopada 2017r. pozostawał pod opieką Fundacji na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T.. Początkowo współpraca z tą Fundacją dobrze przebiegała. K. K. jako podopieczny Fundacji w dniu 12.12.2011r. zawarł z pozwanym porozumienie, mocą którego pozwany udostępnił powodowi rachunek bankowy, na którym miały być gromadzone

przez powoda środki pieniężne na koszty związane z niwelowaniem skutków wypadku komunikacyjnego, a które miały pochodzić z wpłat z tytułu przekazania 1% podatku przez osoby fizyczne. Integralną częścią tego porozumienia był regulamin gromadzenia środków pieniężnych na subkontach podopiecznych i refundacji kosztów. Z regulaminu tego wynikało, że każda ze stron ma prawo wypowiedzieć to porozumienie z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia. Środki natomiast pieniężne, które zostały zgromadzone na subkoncie podopiecznego w przypadku rozwiązania porozumienia zostaną przekazane na realizację celów określonych w § 1 treści porozumienia, a rozliczenie ostateczne środków zgromadzonych na subkoncie nastąpi w terminie 30 dni od dnia zamknięcia subkonta.

Pierwsze problemy w relacjach między stronami zaczęły się w 2015r. kiedy to przedstawiciele Fundacji twierdzili, że Fundacja nie otrzymała przesłanych do niej faktur. Na skutek interwencji powoda, faktury te jednak się znalazły i zostały zrefundowane. Od stycznia 2016r. powód musiał się domagać od pozwanego wypłaty zaległej refundacji z zebranych na swoim koncie środków. Wtedy już nie traktowano go poważnie i ciągle go zbywano. Z tego też powodu wystąpił do Sądu Rejonowego w Toruniu z powództwem przeciwko Fundacji o zapłatę kwoty 43.000zł. tytułem zaległej refundacji za jego leczenie i rehabilitację w 2015r. Sprawa toczyła się pod sygnaturą IC 1143/16. Wtedy też strony dnia 20.04.2017r. zawarły przed Sądem ugodę.

Wcześniej, bo 13.10.2016r. wysłał do pozwanego e-maila z zapytaniem o wysokość zgromadzonych przez powoda środków z 1% podatku za 2015r. Dnia 27.10.2016r. otrzymał odpowiedź, z której wynikało, że nie jest on już podopiecznym Fundacji bez jednak wyjaśnienia na jakiej podstawie taki status utracił. Potem wysyłał kolejne zapytania w tej sprawie, a ostatni raz w dniu 21.09.2017r. Mimo, że została odczytana, nie udzielono na nią żadnej odpowiedzi.

Z uwagi na te problemy K. K. w dniu 13.10.2017r. wystosował do pozwanego pismo zatytułowane „Wypowiedzenie Porozumienia”, a chodziło o porozumienie z dnia 12.12.2011r. W piśmie tym zawarł też dyspozycje odnośnie przekazania środków na pokrywanie kosztów związanych z niwelowaniem skutków wypadku komunikacyjnego zgodnie z §1 Porozumienia. Jako załącznik tego wypowiedzenia dołączył projekt umowy darowizny, który po jego podpisaniu pozwany miał odesłać na adres Fundacji (...). W ocenie powoda porozumienie z dnia 12.12.2011r. uległo rozwiązaniu w dniu 14.11.2017r. a przelew środków, które były zgromadzone na subkoncie powoda powinien nastąpić do dnia 14.12.2017r. To wypowiedzenie powód przesłał pozwanej nie tylko pocztą, ale też drogą elektroniczną za pośrednictwem e- maila. Wiadomość ta została odczytana.

Powód wyjaśnił, że na żądana kwotę 121.500zł. składają się:

- kwota 100.000zł. (według informacji uzyskanych od Fundacji o dostępnych środkach z dnia 24.11.2015r. jest to pozostała kwota po przelaniu kwoty 43.000zł. zaległych refundacji zgodnie z ugodą zawartą przed Sądem w dniu 20.04.2017r. tj. 143.203,97zł. – 43.000zł.=100.000zł. – kwota zaokrąglona)
- kwota 8.500zł. (jest to kwota różnicy wynikająca z rozbieżności informacji o wysokości 1% za 2014r. pomiędzy informacją od Fundacji (...), a informacją od (...) tj. 44.600zł. – 35.842= 8.500zł. w zaokrągleniu),
- kwota 13.000zł. – jest wysokością 1% za 2015r. według informacji od (...) w zaokrągleniu od kwoty 13.293zł.

Dodatkowo poinformował, że (...) oznacza źródło informacji, którego pochodzenie zostanie ujawnione w obliczu Sądu. Wyjaśnienia poszczególnych kwot zostały zawarte w załączniku do Wypowiedzenia Porozumienia, które złożył do akt i oznaczył jako dowód nr 11. Od czasu kiedy powód chciał uzyskać od pozwanego informację na temat wysokości zgromadzonych środków za 2015r. cały czas miał problemy z uzyskaniem konkretnych odpowiedzi, choć pozwany nigdy nie zaprzeczył istnieniu ani wysokości roszczenia, ani też nigdy nie przedstawił dowodów, z których mogłoby wynikać, że kwota zgromadzonych środków była inna niż wskazana przez powoda.

Po wypowiedzeniu Porozumienia K. K. został podopiecznym Fundacji (...) z siedzibą w W.. Z uwagi na to, że nie doszło do ostatecznego rozliczenia się między stronami, powód wraz z Wypowiedzeniem Porozumienia dołączył do niego projekt zatytułowany „Umowa Darowizny kwoty 121.500zł.”, której pozwany miał dokonać na rzecz Fundacji

(...). Wyjaśnił, że ta kwota to środki zgromadzone dla powoda w Fundacji (...) i miała ona być przeznaczona wyłącznie dla powoda zgodnie z jego wnioskami i uzasadnionymi potrzebami, związanymi z niwelowaniem skutków wypadku komunikacyjnego. Umowa miała być podpisana przez pozwanego i odesłana na adres Fundacji(...), którą wcześniej powód poinformował o tym. Pozwany jednak nie dokonał tych czynności.

Dalej powód wyjaśnił, że żąda odsetek za opóźnienie od dnia 15.12.2017r. do dnia zapłaty tj. zgodnie z zapisami Porozumienia i Regulaminu. Porozumienie według niego uległo rozwiązaniu w dniu 14.12.2017r., a zatem odsetki należą się od następnego dnia, w którym upłynął termin do przekazania środków.

Pozwany w odpowiedzi na pozew (k. 94 i 95) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenia na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. Zakwestionował powództwo zarówno co do jego zasadności jak i wysokości. Przyznał, że w dniu 12.12.2011r., zawarł z powodem porozumienie, mocą którego zobowiązał się do udostępnienia rachunku bankowego w celu gromadzenia środków pieniężnych na koszty związane z niwelowaniem skutków wypadku, którego doznał w przeszłości. Załącznikiem do tego porozumienia był m.in. Regulamin gromadzenia środków pieniężnych na subkontach podopiecznych i refundacji kosztów, z którego wynikał szczegółowy sposób rozdysponowania środków znajdujących się na subkoncie powoda. Pozwany przyznał, że otrzymał od powoda Wypowiedzenie Porozumienia sformułowane przez powoda w dniu 18.10.2018r., jednakże żądanie powoda zawarte w tym wypowiedzeniu nie było zgodne z treścią Porozumienia i dlatego pozwany był zmuszony na podstawie §5 Regulaminu przekazać środki pieniężne zgromadzone na subkoncie pozwanego, a niewykorzystane na refundację jego kosztów leczenia, na realizację celów statutowych Fundacji. Ponadto podał, że powód nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia. Wyliczenia, które przedstawił są nieprecyzyjne i niedokładne. Wskazuje też, że wysokość środków zgromadzonych z tytułu 1% podatku za 2014r. i 2015r. została niedoszacowana podając, że informacje takie ma od bliżej nieokreślonej osoby i podał, że pochodzenie tych informacji zostanie ujawnione w obliczu Sądu. Są wątpliwości co do wysokości dochodzonej kwoty. Ponadto z ostrożności procesowej pozwany podał, że gdyby jednak Sąd nie podzielił stanowiska pozwanego, to wskazał, że wniosek powoda w zakresie zasądzenia na jego rzecz odsetek za opóźnienie liczonych od dnia 15.12.2017r. jest niezasadny. Powód podaje, że do rozwiązania porozumienia doszło w dniu 14.11.2017r. a w konsekwencji tego przelew środków zgromadzonych na subkoncie powinien nastąpić nie później niż 14.12.2017r. Pozwany wskazał, że dnia 15.12.2017r. nie pozostawał jeszcze w opóźnieniu, bo powód wysłał Wypowiedzenie Porozumienia listem poleconym dnia 14.12.2017r. zaś pozwany odebrał je 18.12.2017r. Dopiero zatem 18.12.2017r. pozwany mógł się zapoznać z treścią wypowiedzenia, a zatem wszystkie terminy np. związane z rozliczeniem środków na subkoncie winny być liczone od tego dnia, skoro zgodnie z paragrafem 5 ust. 1 Porozumienia każdej ze stron przysługiwał jednomiesięczny okres wypowiedzenia, to okres wypowiedzenia upłynął z dniem 18.11.2017r. To oznacza, że 30-dniowy termin na ostateczne rozliczenie środków zgromadzonych na subkoncie upłynął z dniem 18.12.2017r. W związku z tym 15.12.2017r. nie pozostawał jeszcze w opóźnieniu.

Pismem z dnia 4.04.2018r. (k. 99) Prokurator Rejonowy w Toruniu zgłosił swój udział w sprawie. W kolejnym piśmie z dnia 12.02.2019r. (k. 180) Prokurator Rejonowy w Toruniu oświadczył, że popiera powództwo złożone przez powoda, ale ostateczne stanowisko zajmie na rozprawie w dniu 9.04.2019r. po uzyskaniu informacji z ZUS o wysokości 1% podatku za lata 2015-2016 na subkonto prowadzone w Fundacji. Na rozprawie w dniu 9.04.2019r. (k. 206) oraz na rozprawie w dniu 18.06.2019r. (k. 229) Prokurator podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Postanowieniem z dnia 21 lutego 2018r. Sąd Okręgowy w Toruniu oddalił wniosek powoda o zabezpieczenie. Postanowienie to uprawomocniło się z dniem 11.04.2018r. (k. 79 i 80)

W dalszym toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił co następuje:

Powód M. K. (1) w dniu 9.09.2006r uległ wypadkowi komunikacyjnemu, w którym odniósł bardzo poważne obrażenia. Na jego skutek jest osobą niepełnosprawną sparaliżowaną, która porusza się na wózku inwalidzkim. W związku z tym

wymaga stałej opieki, pomocy osób trzecich, leczenia i ciągłej rehabilitacji. Od 2007r. był podopiecznym Fundacji na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T..

(okoliczności bezsporne)

W dniu 12.12.2011r. za pośrednictwem swojej żony M. K. (2) powód zawarł z tą Fundacją (...). Strony ustaliły w §1 tego porozumienia, że Fundacja udostępni jemu jako Podopiecznemu rachunek w Banku (...) o numerze (...) (konto do przekazywania darowizn na podstawie indywidualnych apeli Podopiecznych bądź osób reprezentujących Podopiecznego kierowanych do określonego adresata) w celu gromadzenia środków pieniężnych na koszty związane z niwelowaniem skutków wypadku komunikacyjnego, poprzez zaspokajanie indywidualnych potrzeb Podopiecznego, w szczególności kosztów związanych z przeprowadzeniem operacji, leczeniem, rehabilitacją, zakupem leków, sprzętem ortopedycznym i rehabilitacyjnym, rozwojem intelektualnym, psychicznym i fizycznym Podopiecznego, zaleconym przez kompetentne w tym zakresie osoby (lekarz, psycholog, terapeuta, instruktor, pedagog, społeczny opiekun środowiskowy. Itp..) Fundacja z tytułu udostępniania rachunku bankowego nie pobiera od Podopiecznego ani osób reprezentujących go oraz Darczyńcę żadnej prowizji ani też wynagrodzenia innego rodzaju. Odsetki od zgromadzonych na subkoncie środków przeznacza się na cele statutowe.

W § 3 Porozumienia strony ustaliły, że szczegółowe zasady gromadzenia i wykorzystywania środków pieniężnych znajdujących się na subkoncie Podopiecznego są określone w załącznikach do tego Porozumienia : tj. Załączniku nr 1 – Regulaminie gromadzenia środków pieniężnych na subkoncie Podopiecznego i refundacji kosztów.

W § 5 Porozumienia natomiast strony ustaliły, że to Porozumienie zostaje zawarte na czas nieokreślony i wchodzi w życie z dniem 1.01.2012r. Każda ze stron może je jednak wypowiedzieć z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia. Wszelkie załączniki do Porozumienia stanowią jego integralną część.

(dowód: Porozumienie z 12.12.2011r. z załącznikiem k. 25-30)

Z § 2 Regulaminu gromadzenia środków pieniężnych na subkontach Podopiecznych i refundacji kosztów stanowiący integralną część Porozumienia wynika, że środki pieniężne pozyskiwane na rzecz podopiecznego w wyniku indywidualnych apeli kierowanych do z góry określonego adresata są gromadzone na podanym w Porozumieniu koncie bankowym koniecznie z dopiskiem „**darowizna na leczenie i rehabilitację – M. K. (1)**”. Nie uznaje się za zgodne z porozumieniem wpłat opatrzonej dopiskiem inaczej brzmiącym, w tym szczególnie nie zawierającym imienia i nazwiska Podopiecznego.

Z § 5 Porozumienia wynika, że w przypadku rozwiązania Porozumienia, zgromadzone na subkoncie Podopiecznego środki pieniężne zostaną przekazane na realizację celów określonych w §1 treści Porozumienia, a w przypadku braku takiej dyspozycji lub niezgodności dyspozycji z treścią Porozumienia – zostaną przekazane na realizację celów statutowych Fundacji. Rozliczenie ostateczne środków zgromadzonych na subkoncie nastąpi w terminie 30 dni od dnia zamknięcia subkonta.

(dowód: Regulamin gromadzenia środków k. 28-30)

Przez długi czas współpraca między stronami przebiegała prawidłowo.

(okoliczność bezsporna)

Pierwsze problemy pojawiły się w 2015r. Wtedy jesienią powód zwrócił się do pozwanego o informację na temat wysokości zgromadzonych na jego subkoncie środków w 2015r. Dnia 24.11.2015r. otrzymał odpowiedź, w której Członek Zarządu - A. C. (1) podała między innymi stan konta powoda z rozpisaniem na poszczególne konta (bez uwzględnienia refundacji wypłaconych w miesiącu październiku)

Subkonto: 29.917,13zł.

1% z lat ubiegłych : 77.444,36zł.

1% z roku 2014: 35.842,48zł. co razem dawało kwotę 143.203,97zł.

(dowód: e-meil z 24.11.2015r. k. 31)

Później w następnym roku powód zwrócił się do Fundacji (...) o informację na temat wysokości zgromadzonych na jego subkoncie pieniędzy z 1% za 2015r. Wtedy drogą elektroniczną w dniu 27.10.2016r. otrzymał odpowiedź, w której poinformowano go, że z uwagi na podejmowane przez powoda działania jak mu wiadomo od marca 2016r. nie jest już on Podopiecznym Fundacji i dlatego nie będą z nim już prowadzone dalsze rozmowy.

(dowód: e- meil z 13.10.2016r. k. 32 i z dnia 27.10.2016r. k. 33)

Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w T. przekazał organizacji pożytku publicznego Fundacji na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T. informację dotyczącą 1% podatku należnego, wynikającą z zeznań podatkowych złożonych na terenie całego kraju za lata 2014, 2015 i 2016, w tym informacje o przekazaniu kwoty 1% podatku według wartości w danym roku podatkowym na cel szczegółowy subkonto :”M. K. (1)”.

Cel szczegółowy wykazany w zeznaniu podatkowym (...) kształtował się następująco w danym roku podatkowym:

- za 2014r. 1% wykazany w zeznaniu – kwota łączna 44.792,80zł.
- za 2015r. 1% wykazany w zeznaniu – kwota łączna 13.198,20zł.
- za 2016r. 1% wykazany w zeznaniu – kwota łączna 4.163,90zł.

Dodatkowo organ podatkowy poinformował, że w składanych przez podatników zeznaniach zdarzają się przypadki niedokładnego wskazania celu szczegółowego np. błędy literowe, błędne imię, wskazanie tylko imienia. Wskazał też, że istnieje duże prawdopodobieństwo, że wskazane dane mogą również dotyczyć subkonta (...) jednak w rzeczywistości wskazano jako cel szczególny:

Z zeznań za 2014r.

- dla M. – 3.389,90zł.

Z zeznań za 2015r. :

- dla M. - 130,60zł,
- dla M. - 379,10zł.
- fundacja zielony liść dla M. - 51,10zł.
- dla D. K. – 33,80zł.
- M. kowackczyk – 61,20zł.

Z zeznań za 2016r.

- dla M. - 417,50zł.
- dla M. - 64,60zł.

(dowód: pisma z Urzędu Skarbowego w T. k. 173 i k. 210)

Wcześniej, bo już w 2013r. w Fundacji na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T., która ma status organizacji pożytku publicznego zaczęły się problemy o różnym zakresie. W tamtym czasie Zarząd Fundacji prowadząc swą działalność, która skupiała się na pomocy terapeutycznej oraz integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, świadczyła też bezpośrednią pomoc finansową na rzecz poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych, głównie poprzez refundację usług rehabilitacyjnych lub zakupu sprzętów. Udostępniała również konta bankowe w celu gromadzenia środków finansowych pochodzących głównie z darowizn od osób prywatnych na pokrycie kosztów związanych z leczeniem i rehabilitacją. Nieprawidłowości występowały nie tylko w działalności organów statutowych Fundacji, ale też istnienia podległości służbowej między członkiem organu zarządzającego, a członkami organu kontroli i nadzoru. Ponadto doszło do naruszenia art. 20 ust. 1 pkt. 6 lit. C udpp w zakresie wykorzystywania majątku Fundacji na rzecz członków organów Fundacji oraz zakup towarów i usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organów Fundacji na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich. Miały miejsce też nieprawidłowości w zakresie realizacji porozumień z podopiecznymi w przedmiocie przekazywania darowizn i środków z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. Te nieprawidłowości polegały między innymi na tym, że podopieczni nie otrzymali w latach 2015 i 2016 pełnej kwoty darowizn i środków z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych przez podatników ze wskazanym celem szczegółowym. Wiązało się to po części z problemami finansowymi Fundacji, po części z przedłożeniem przez podopiecznych faktur, które opiewały łącznie na niższe kwoty niż środki uzyskane z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, bądź dotyczyły wydatków, które nie były związane z następstwami wypadku komunikacyjnego, a co za tym idzie nie były niezgodne z zawartymi porozumieniami.

(dowód: wystąpienie pokontrolne Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej k. 195-203)

W okresie od stycznia 2013r. do 2016r. ówczesny członek Zarządu Fundacji na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T. A. C. (2) dopuściła się 10 czynów, działając w warunkach ciągu przestępstw tj. występów z art. 286§1 k.k. i art. 279§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. polegających na tym, że w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła Fundację do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poświadczając nieprawdę w różnych sprawach kwotą łączną 262.017,63zł. Za ten czyn została skazana prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 8 czerwca 2017r. w sprawie IIK 315/17 na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby i w tym czasie została poddana dozorowi kuratora, a ponadto została zobowiązana do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej Fundacji na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T. kwoty 262.017,63zł.

(dowód: wyrok w sprawie IIK 315/17 k. 190 - 194)

Między innymi powód K. K. nie otrzymał zwrotu należnych pieniędzy na podstawie przedłożonych przez niego 38 faktur za rehabilitację indywidualną, fizjoterapię, zakup materaca przeciwoślizgowego i inne świadczenia, bądź zakupy. Został przez powoda poinformowany, że wypłata nie jest możliwa z uwagi na zajęcie rachunków bankowych Fundacji. W związku z tym M. K. (1) dnia 24.08.2016r. złożył do Sądu Rejonowego w Toruniu przeciwko Fundacji na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T. pozew o zapłatę kwoty 42.071,58zł. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według spisu lub norm przepisanych. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą IC 1143/16. Do pozwu dołączył 38 faktur VAT na okoliczność istnienia i wysokości zobowiązania pozwanego z tytułu zakupów poniesionych przez powoda na cele związane z rehabilitacją i leczeniem. W tej sprawie na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2017r. strony zawarły ugodę, mocą której Fundacja na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T. zobowiązała się zapłacić na rzecz powoda M. K. (1) na zaspokojenie wszystkich roszczeń zgłoszonych w pozwie kwotę 43.000zł. w 6 ratach miesięcznych tj. w 5 ratach po 6.600zł. każda rata i jedna rata w kwocie 10.000zł. a wszystkie raty płatne do dnia 15-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w zapłacie tych kwot, przy czym ostatnia rata płatna miała być

do dnia 15 września 2017r. Z treści ugody wynikało, że poszczególne raty płatne są na rzecz powoda, a nie Fundacji. Do tej pory nie było takiej sytuacji w pozwanej Fundacji aby pieniądze były wypłacane podopiecznemu w gotówce.

(dowód: z akt sprawy Sądu Rejonowego w Toruniu IC 1143/16 pozew k. 2-15, ugoda k. 138, z akt sprawy IC 239/18 przesłuchanie członka zarządu Fundacji (...) e-protokół z 4.06.2019r. k. 229v)

Po rozprawie w dniu 20.04.2017r. w sprawie IC 1143/16 pełnomocnicy reprezentujący strony w tamtej sprawie tj. adw. K. N. i adw. R. R. podpisali oświadczenie, w którym zobowiązali się, że w terminie do dnia 20.05.2017r. spotkają się w celu ustalenia zasad spłaty kwoty znajdującej się na subkoncie M. K. (1). Oświadczyli, że na dzień 25.11.2015r. była to kwota 143.000zł.

(dowód: oświadczenie k. 178)

Pozwana Fundacja spłacała ustalone raty wprawdzie z opóźnieniem, ale ostatecznie w październiku 2017r. wywiązała się w całości z zapisów ugody.

(dowód: przesłuchanie członka zarządu G. Ś. k e-protokół z dnia 4.06.2019r. k. 229v)

M. K. (1) w związku z problemami z wypłatą pieniędzy na podstawie przedkładanych faktur postanowił zrezygnować ze współpracy z Fundacją i dlatego pismem z dnia 13.10.2017r. wypowiedział Fundacji na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T. Porozumienie zawarte w dniu 12.12.2011r. W treści wypowiedzenia powołał się na brzmienie § 5 Porozumienia podając, że obowiązuje jednomiesięczny okres wypowiedzenia Porozumienia. Wskazał, że okres ten liczony jest od daty podpisu Wypowiedzenia Porozumienia przez stronę Wypowiadającą i w związku z tym Porozumienie ulega rozwiązaniu w dniu 14.11.2017r.

W § 2 wypowiedzenia wskazał dyspozycję przekazania środków pieniężnych na pokrywanie kosztów związanych z niwelowaniem skutków wypadku komunikacyjnego – zgodnie z § 1 Porozumienia. Podał, że środki pieniężne zgromadzone przez Podopiecznego Fundacji (...) w kwocie 121.500zł. zostaną przez Fundację (...) przelane w drodze darowizny na subkonto M. K. (1) w Fundacji (...) na podstawie Umowy Darowizny (załączonej do niniejszego wypowiedzenia Porozumienia) w tytule przelewu wpisując „darowizna dla K. (...)”.

Dalej w § 3 wypowiedzenia podał, że załączona do niniejszego Wypowiedzenia Porozumienia - Umowa Darowizny została stworzona w 2 jednobrzmiących egzemplarzach i po jej wypełnieniu i podpisaniu pozwany winien (...) przesłać na adres Fundacji (...) i wskazał jej adres.

W § 4 natomiast powołał się na § 5 załącznika nr 1 do Porozumienia tj. Regulamin gromadzenia środków i wskazał, że ostateczne rozliczenie zgromadzonych w Fundacji (...) środków pieniężnych nastąpi w terminie 30 dni od zamknięcia subkonta. Zgromadzone środki pieniężne zgodnie z § 5 Porozumienia i § 5 Regulaminu zostaną przez Fundację (...) przelane w drodze darowizny na subkonto M. K. (1) w Fundacji (...) nie później niż do dnia 14.12.2017r.

Do wypowiedzenia powód dołączył projekt umowy darowizny, która miała być zawarta pomiędzy Fundacją na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T. reprezentowaną przez Prezesa Zarządu G. Ś. i członka Zarządu A. C. (1), a Fundacją (...) – Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym z siedzibą w W..

Wypowiedzenie Porozumienia wraz z projektem ugody zostało doręczone pozwanemu w dniu 18.10.2017r.

(dowód: przesłuchanie powoda M. K. (1) e-protokół z 25.09.2018r. k. 133v, Wypowiedzenie Porozumienia k. 36 i 37, projekt umowy darowizny k. 42 i 43, dowód doręczenia tych dokumentów k. 39)

Już w dniu 18.10.2017r. powód napisał e-meila do pozwanego, w którym domagał się odpowiedzi na wypowiedzenie z żądaniem podpisania umowy darowizny i dokonanie przelewu żądanych środków. Nie otrzymał żadnej odpowiedzi. W związku z tym ponownie 2.11.2017r. przesłał do pozwanego e-meila z żądaniem podpisania przez Fundację (...) i odesłania jej powodowi. Później w dniu 9.11.2017r. przesłał do pozwanego sms-a z przypomnieniem o zbliżającym

się ostatecznym terminie podpisania umowy. W dalszej kolejności powód podejmował próby kontaktu telefonicznego z Prezesem Zarządu Fundacji G. Ś.. W dniu 1.12.2017r. przesłał kolejnego e-meila z żądaniem wywiązania się przez pozwanego z warunków porozumienia i regulaminu tj. przekazania pozostałych środków finansowych. Także 1.12.2017r. przesłał pozwanemu wezwanie do przekazania zgodnie z otrzymanym wypowiedzeniem Porozumienia pozostałych w Fundacji zgromadzonych przez powoda środków finansowych w wysokości 121.500zł. na jego subkonto w Fundacji (...), a dnia 14 grudnia 2017r. przesłał ostateczne wezwanie do przekazania pozostałych środków finansowych w kwocie 121.500zł. przez niego zgromadzonych na jego subkonto w Fundacji (...) z zastrzeżeniem, że w przypadku nieprzekazania w/w kwoty w ciągu 7 dni od otrzymania tego wezwania powód skieruje sprawę na drogę postępowania sądowego bez ponownego wezwania do zapłaty. Treść tego ostatniego przesłał także drogą elektroniczną.

(dowód: e-meil z 18.10.2017r. k. 44, e-meil z 2.11.2017r. k. 46, kopia treści sms-a k. 48 i 49, kopie aparatu telefonicznego z próbami kontaktu telefonicznego k. 50 i 51, e-meil z 1.12.2017r. k. 52, wezwanie do zapłaty k. 54, ostateczne wezwanie do zapłaty k. 55, potwierdzenie przesłania ostatecznego wezwania drogą elektroniczną k. 56)

Aktualnie sytuacja finansowa Fundacji na Rzecz (...) w Ruchu Drogowym (...) w T. jest bardzo zła. Praktycznie nie dysponuje ona żadnymi pieniędzmi. Ma zaległości w ZUS, wynajmuje lokal na biuro, za które opłaty ponosi członek zarządu G. Ś. z własnych pieniędzy, a sam pracuje w tej Fundacji społecznie. Aktualnie toczy się kolejne postępowanie o wyprowadzenie z Fundacji 150.000zł. Sprawa jest w toku.

(dowód: przesłuchanie członka zarządu pozwanej - G. Ś. e-protokół z dnia 4.06.2019r. k. 229v)

Sąd zważył co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny przede wszystkim w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach niniejszej sprawy oraz aktach sprawy Sądu Rejonowego w Toruniu IC 1143/16 oraz na podstawie dowodu z przesłuchania powoda i członka zarządu pozwanej Fundacji - (...).

Sąd co do zasady dał wiarę zgromadzonym w sprawie dokumentom, gdyż żadna ze stron nie kwestionowała ich wiarygodności oraz autentyczności. Sąd również nie znalazł podstaw do podważania prawdziwości tychże dowodów w jakimkolwiek stopniu.

Sąd także dał wiarę dowodowi z przesłuchania stron, albowiem były one spójne, logiczne i korespondowały z treścią dokumentów, w takim zakresie, w jakim były znane stronom.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód domagał się zobowiązania pozwanej Fundacji na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T. do zawarcia umowy darowizny z Fundacją (...) w W., mocą której pozwana Fundacja przekaże tytułem darowizny kwotę 121.500zł. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15.12.2017r. do dnia zapłaty na subkonto powoda znajdujące się w Fundacji (...) w W. o numerze K. (...) i podał numer rachunku bankowego w terminie 30 dni od dnia podpisania umowy darowizny.

Zgodnie z art. 888 k.c. przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swojego majątku.

Zgodnie natomiast z art. 27 ust. Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24.04.2003r. (w brzmieniu od 28.10.2017r.) otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego. Zatem należy zastanowić się czy w związku z tym pozwany był w ogóle właścicielem środków przekazanych na leczenie powoda tytułem 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, a jak wynika z wyżej przytoczonego przepisu art. 888 k.c. tylko właściciel może dokonać darowizny.

Nawet jeśli przyjąć, że pozwana była właścicielem środków przekazanych na leczenie powoda tytułem 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, to powód nie udowodnił dochodzonej niniejszym pozwem kwoty. Wprawdzie wskazał kwotę 121.500zł. i podał, że uzasadnienie żądanej kwoty zostało wykazane w załączniku do Wypowiedzenia Porozumienia w aktach sprawy oznaczone jako dowód nr 11 (k. 41). Jednak ta kwota budzi wątpliwości Sądu w świetle informacji jakie zostały przesłane przez Urząd Skarbowy w T.. To powód wnioskował o informacje z Urzędu Skarbowego, które miały potwierdzić jego żądanie. Kiedy już takie informacje spłynęły, powód w żaden sposób ich nie wykorzystał, nie zweryfikował i nadal podtrzymał żądanie zgłoszone w pozwie, w tym, co to podanej tam kwoty. Potwierdzeniem tego było też wyrażenie takiego stanowiska na ostatniej rozprawie, a to zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Ponadto należy wskazać, że tak sformułowane żądanie zgłoszone przez powoda gdyby zostało uwzględnione, nie nadaje się do wykonania. Wyrok musi być sformułowany czytelnie i tak aby można było go wykonać. Na podkreślenie zasługuje fakt, że powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który powinien zadbać o prawidłowe sformułowanie żądania.

Oprócz tego nie ma możliwości zobowiązania pozwanej Fundacji do dokonania darowizny na rzecz innej Fundacji podczas gdy ona nie dysponuje praktycznie żadnymi środkami. Potwierdzeniem tego jest wyrok z dnia 8.06.2017r. w sprawie IIK 315/17 skazujący członka zarządu Fundacji (...) za to, że doprowadziła Fundację na Rzecz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (...) w T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w kwocie 262.017,63zł. którą teraz ma zapłacić na rzecz pozwanej jako naprawienie szkody. Również wystąpienie pokontrolne z dnia 25.10.2017r. przedstawione przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej potwierdziło nieprawidłowości w Fundacji w zakresie realizacji porozumień z podopiecznymi w przedmiocie przekazywania darowizn i środków z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Jak wynika z oświadczenia członka zarządu pozwanej G. Ś. Fundacja aktualnie nie dysponuje żadnymi środkami. On pracuje w niej społecznie, z własnych pieniędzy opłaca lokal, w którym mieści się biuro, są zaległości w opłacie składek ZUS. Fundacja nie ma już żadnego majątku. Jest kolejna sprawa karna w toku o wyprowadzenie z Fundacji kwoty 150.000zł. Pieniądze jakie znajdowały się na rachunku Fundacji zostały spożytkowane na cele statutowe Fundacji.

Z tych względów w pkt. 1 wyroku powództwo należało oddalić

W związku z tym, że powód przegrał sprawę to on powinien ponieść wszystkie koszty z nią związane. W związku z wynikiem sprawy nie należy się w niniejszej sprawie zwrot kosztów podróży i zwrot utraconego zarobku dla żony powoda, która jako jego opiekun i pełnomocnik przyjeżdżała z powodem na rozprawy do Sądu Okręgowego w Toruniu. Natomiast jeśli chodzi o koszty sądowe, to na początku procesu powód został zwolniony od kosztów sądowych, a jego sytuacja nie uległa zmianie, dlatego Sąd uznał, że wszystkie koszty sądowe poniesione w tej sprawie poniesie Skarb Państwa.

Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku

Jeśli chodzi o koszty procesu, których zwrot zgodnie z art. 98 k.p.c. należy się stronie, która wygrała, w tym przypadku pozwanej Fundacji od powoda, to Sąd uznał, że zachodzą przesłanki do zastosowania przepisu art. 102 k.p.c. który stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W niniejszej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony. Powód utrzymuje się z renty, którą pobiera w kwocie 1.528,64zł. Wprawdzie jego żona pracuje na umowę o pracę i prowadzi działalność gospodarczą, ale małżonkowie mają na utrzymaniu dwie uczące się córki, a poza tym powód na bieżąco musi być poddawany leczeniu i rehabilitacji, które wymagają dużych nakładów finansowych. Powód szczegółowo przedstawił w oświadczeniu majątkowym (k. 59 i 60) wydatki własne i swojej rodziny i dlatego Sąd uznał, że zarówno jego sytuacja zdrowotna jak i finansowa uzasadniała

orzeczenie o odstąpieniu od obciążenia powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu poniesionych przez niego kosztów procesu.

Z tych względów orzeczono jak w pkt. 3 wyroku.